

Rolnummers 720-721
Arrest nr. 42/95 van 6 juni 1995

A R R E S T

In zake : de beroepen tot vernietiging van de artikelen 2, 1°, en 29 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 1 december 1993 betreffende de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken, ingesteld door de v.z.w. Vereniging tot steun en exploitatie van Scholen met de Bijbel en de v.z.w. Vereniging tot bevordering van protestants-christelijk onderwijs te Mechelen.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters L. De Grève en M. Melchior, en de rechters H. Boel, P. Martens, J. Delruelle, E. Cerexhe en H. Coremans, bijgestaan door de griffier L. Potoms, onder voorzitterschap van voorzitter L. De Grève,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van de beroepen

Bij afzonderlijke verzoekschriften die aan het Hof zijn toegezonden bij op 18 juni 1994 ter post aangetekende brieven en ter griffie zijn ingekomen op 21 juni 1994, is beroep tot vernietiging ingesteld van de artikelen 2, 1°, en 29 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 1 december 1993 betreffende de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken (*Belgisch Staatsblad* van 21 december 1993), voor zover die artikelen van toepassing zijn op het gesubsidieerd vrij onderwijs, door :

- de v.z.w. Vereniging tot steun en exploitatie van Scholen met de Bijbel, met zetel te 3600 Genk, Evence Coppélaan 29, en
- de v.z.w. Vereniging tot bevordering van protestants-christelijk onderwijs te Mechelen, met zetel te 2800 Mechelen, Lakenmakersstraat 233.

Die zaken zijn ingeschreven in de rol onder de respectieve nummers 720 en 721.

II. De rechtspleging

Bij beschikkingen van 21 juni 1994 heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel aangewezen in elk van beide zaken overeenkomstig de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers hebben geoordeeld dat er geen aanleiding was om artikel 71 of 72 van de organieke wet toe te passen.

Bij beschikking van 23 juni 1994 heeft het Hof de zaken samengevoegd.

Er is kennisgegeven van de beroepen aan de in artikel 76, § 4, van de organieke wet vermelde autoriteiten en van de beschikking tot samenvoeging aan dezelfde autoriteiten evenals aan de verzoekende partijen bij op 11 augustus 1994 ter post aangetekende brieven.

Het bij artikel 74 van de organieke wet voorgeschreven bericht is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 13 augustus 1994.

Bij beschikking van 28 september 1994 heeft de voorzitter in functie, gelet op het verzoekschrift van de Vlaamse Regering van 26 september 1994, de termijn voor het indienen van een memorie verlengd met vijftien dagen.

Van die beschikking is kennisgegeven aan de Vlaamse Regering bij op 29 september 1994 ter post aangetekende brief.

De Vlaamse Regering, Martelaarsplein 19, 1000 Brussel, heeft een memorie ingediend bij op 11 oktober 1994 ter post aangetekende brief.

Van die memorie is kennisgegeven overeenkomstig artikel 89 van de organieke wet bij op 20 oktober 1994 ter post aangetekende brief.

De verzoekende partijen hebben een memorie van antwoord ingediend bij op 18 november 1994 ter post aangetekende brief.

Bij beschikking van 29 november 1994 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen, verlengd tot 18 juni 1995.

Bij beschikking van 11 januari 1995 heeft het Hof de zaken in gereedheid verklaard en de dag van de terechtzitting bepaald op 2 februari 1995.

Van die beschikking is kennisgegeven aan de partijen en hun advocaten bij op 11 januari 1995 ter post aangetekende brieven.

Op de openbare terechtzitting van 2 februari 1995 :

- zijn verschenen :

. Mr. M. Van Der Mosen, advocaat bij de balie te Brussel, voor de verzoekende partijen;

. Mr. P. Devers, advocaat bij de balie te Gent, voor de Vlaamse Regering;

- hebben de rechters-verslaggevers H. Boel en J. Delruelle verslag uitgebracht;

- zijn de voornoemde advocaten gehoord;

- zijn de zaken in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de artikelen 62 en volgende van de organieke wet, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

III. *Onderwerp van de bestreden bepalingen*

Artikel 2, 1°, van het decreet van 1 december 1993 betreffende de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken bepaalt :

« Voor de onderwijsinstellingen die door de Vlaamse Gemeenschap georganiseerd, gesubsidieerd of erkend worden, wordt in dit decreet verstaan onder ' levensbeschouwelijke vakken ' :

1° de vakken die betrekking hebben op het onderricht in een erkende godsdienst, de op die godsdienst berustende zedenleer of de niet-confessionele zedenleer, bedoeld in artikel 8, tweede lid, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving en in het gewoon en buitengewoon lager en secundair onderwijs worden georganiseerd;

(...) »

Artikel 29 van het voormelde decreet bepaalt:

« Artikel 6 van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving, zoals vervangen bij het decreet van 17 juli 1991, wordt vervangen als volgt :

' Artikel 6. Met inachtneming van het door of krachtens het decreet bepaalde minimumlessenrooster en, behalve voor het onderricht in een erkende godsdienst, een op die godsdienst berustende zedenleer of in de niet-confessionele zedenleer, met inachtneming van de eindtermen, beschikt elke inrichtende macht voor haar onderwijsinstellingen over de vrijheid de lessenroosters en de leerplannen vast te stellen en kiest zij vrij haar pedagogische methodes.

Met het oog op het waarborgen van het studiepeil moet de Vlaamse regering evenwel de leerplannen goedkeuren van de vakken waarvoor eindtermen in acht moeten worden genomen.' »

IV. *In rechte*

- A -

Verzoekschriften

A.1. De verzoekende partijen zijn inrichtende machten van twee gesubsidieerde vrije basisscholen, de ene te Genk (zaak met rolnummer 720) en de andere te Mechelen (zaak met rolnummer 721). Die scholen zijn ontstaan uit het initiatief van particulieren met protestantse achtergrond van de meest diverse kerkgenootschappelijke oorsprong, die zich hiertoe verbonden hebben in een vereniging zonder winstoogmerk. De leden van de vereniging zonder winstoogmerk verenigen zich nadrukkelijk niet namens de kerkgemeenschappen waarvan zij deel uitmaken, maar doen dit op persoonlijke titel.

De verzoekende partijen zijn wat betreft het bepalen van de inhoud en wat betreft het toezicht op het in die scholen verstrekte confessioneel-levensbeschouwelijk onderwijs autonoom. Die autonomie werd reeds voorafgaand aan het bestreden decreet op verzoek van de koepel van inrichtende machten van de protestants-christelijke scholen beaamd door een aantal kerkgenootschappen, zodat er geen twijfel kan bestaan omtrent de protestantse tradities op dat punt. De verzoekende partijen wensen die autonomie te behouden.

A.2.1. De verzoekende partijen zijn van oordeel dat artikel 2, 1°, van het decreet van 1 december 1993 strijdig is met de onderwijsvrijheid zoals ze is vastgelegd in artikel 24, § 1, van de Grondwet, en met het niet-discriminatiebeginsel, zoals het is neergelegd in de artikelen 10, 11 en 24, § 4, van de Grondwet, indien die bepaling aldus moet worden uitgelegd dat zij ook van toepassing is op het godsdienstonderwijs verstrekt door de protestants-christelijke gesubsidieerde vrije onderwijsinstellingen. Bovendien is er in die interpretatie sprake van een schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet *junctis* artikel 19 van de Grondwet, artikel 9 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en artikel 2 van het Eerste Aanvullend Protocol bij dat Verdrag.

A.2.2. De vrijheid van onderwijs omvat mede de vrijheid onderwijs te verstrekken en daartoe een school te openen. Dat recht mag niet aan preventieve maatregelen worden onderworpen.

De decreetgever beperkt de vrijheid om vrije confessionele scholen te openen en schendt het verbod op preventieve maatregelen indien de vrije protestants-christelijke scholen voortaan verplicht worden het eigen levensbeschouwelijk/godsdienstig onderricht in te ruilen voor het « onderricht in een erkende godsdienst, de op die godsdienst berustende zedenleer », dit wil zeggen één van de bijzondere vakken die de Grondwetgever in artikel 24, § 1, vierde lid, voor het openbaar onderwijs bedoelde en het vrij protestants-christelijk onderwijs hierdoor voortaan wordt « toegewezen » aan een of andere godsdienstige instantie en de daaraan verbonden godsdienstige inspectie.

In tegenstelling tot het katholiek vrij onderwijs, waarop de decretale regeling zonder problemen kan worden

toegepast overeenkomstig *Canon* 800, § 1, en 803 van de *Codex Iuris Canonici*, is het protestants vrij onderwijs conform de protestantse tradities geen zaak van kerken, maar van personen. Omdat de achtergrond van de protestantse deelnemers aan een onderwijsinitiatief verschillend is, kan ook het godsdienstonderwijs aan iedere protestantse school verschillend zijn. De inrichtende macht kiest hier traditioneel zelf haar weg. De ene inrichtende macht heeft op dit terrein geen controlemogelijkheid ten opzichte van de andere inrichtende macht.

De aanwezigheid van een « erkende instantie van de godsdienst » die als het ware optreedt als inrichtende macht van het levensbeschouwelijk onderricht, wordt noodzakelijkerwijs geleverd voor het regelen van het onderricht in een erkende godsdienst in het openbaar onderwijs of in de vrije onderwijsinstellingen die een dergelijk keuzevak in het programma inschrijven. De overheid mag evenwel een inrichtende macht van een gesubsidieerde vrije protestants-christelijke onderwijsinstelling nooit opleggen het steeds in de praktijk gebrachte recht het levensbeschouwelijk-godsdienstig onderricht zelfstandig te bepalen, op te geven en in te ruilen voor het in artikel 24, § 1, vierde lid, van de Grondwet en in artikel 8 van de Schoolpactwet voor het openbaar onderwijs bedoelde en dus noodzakelijkerwijs onder kerkelijk toezicht te organiseren keuzevak « protestantse godsdienst ». Zij mag die inrichtende macht evenmin verplichten een aan het eigen onderwijsinitiatief geheel vreemde godsdienstige instantie en inspectie te accepteren, die voortaan de bevoegdheid toebedeeld krijgen het godsdienstonderricht in de vrije protestants-christelijke onderwijsinstellingen te bepalen.

A.2.3. Een decretale regeling die in vermelde interpretatie zowel van toepassing is op het levensbeschouwelijk onderricht in het openbaar als in het vrij onderwijs, die aanhangers van niet-erkende erediensten of levensbeschouwingen volledige onderwijsvrijheid laat en die bovendien strookt met het kerkelijk recht van de meerderheidsgodsdienst, doch protestanten in hun onderwijsvrijheid aantast, enkel en alleen omdat de gemeenschappen van de « protestantse eredienst » geacht worden te behoren tot een erkende eredienst en zij in aanmerking komen voor het financieringsstelsel van artikel 181, § 1, van de Grondwet, schendt het beginsel dat 's lands onderdanen op een gelijke wijze de grondwettelijk gewaarborgde onderwijsvrijheid mogen genieten.

Het verruimen van de machtspositie van bepaalde religieuze stromingen of kerkgenootschappen heeft tevens tot gevolg dat het gelijkheidsbeginsel geschonden is op het punt van de godsdienstvrijheid. De doorvoering van de gesignaleerde interpretatie van artikel 2, 1°, van het decreet leidt er immers toe dat het voortaan voor een protestants-christelijke school niet meer mogelijk is religieus onderricht te verstrekken dat niet gelijkgeschakeld is met het uniforme keuzevak « protestantse godsdienst » dat ten behoeve van protestantse kinderen van alle mogelijke denominaties in het kader van artikel 8 van de Schoolpactwet en artikel 24, § 1, vierde lid, van de Grondwet in de openbare scholen aangeboden wordt, minstens dat het voortaan niet meer mogelijk is voor een protestants-christelijke school onderricht te handhaven dat niet ondergeschikt is aan een religieus toezicht van buitenstaanders, terwijl de initiatiefnemers van de protestants-christelijke scholen in de eerste plaats om religieuze redenen en via een grote inzet van vrije tijd en financiële middelen door het inrichten van eigen onderwijsinstellingen eigen godsdienstonderricht voor de eigen kinderen konden realiseren. Verder leidt de gekritiseerde interpretatie ertoe dat het recht op godsdienstige diversiteit tussen de protestantse scholen onderling verdwijnt of slechts wordt gehandhaafd voor zover de door de overheid opgelegde godsdienstige instantie zulks toestaat.

In de gekritiseerde interpretatie houdt de bestreden decretale regeling een niet te rechtvaardigen ongelijke behandeling in, doordat ze wel in overeenstemming is met de interne vereisten met betrekking tot de godsdienstige opvoeding die gelden binnen de katholieke Kerk, maar tegelijkertijd de vrijheid inzake godsdienstige opvoeding van andere godsdienstig geïnspireerde burgers voortaan wegneemt, met name wanneer die zich gezamenlijk willen inzetten voor een confessioneel geïnspireerd onderwijsproject, dat door de overheid geacht wordt te behoren tot een « erkende godsdienst ».

Het gelijkheidsbeginsel wordt tevens geschonden doordat de Franse Gemeenschap niet, doch de Vlaamse Gemeenschap wel een dergelijk godsdienstig-kerkelijk toezicht organiseert.

A.2.4. Er is evenwel een andere interpretatie van de bestreden bepaling mogelijk, waarbij het decreet niet geldt voor het levensbeschouwelijk onderricht dat door gesubsidieerde vrije onderwijsinstellingen wordt verstrekt die kiezen voor het behoud van de traditionele zelfstandige invulling van het levensbeschouwelijk onderricht conform de onderwijsvrijheid. In een letterlijke interpretatie, die bevestigd wordt in de parlementaire voorbereiding (*Gedr. St.*, Vlaamse Raad, 1992-1993, nr. 402/2, pp. 3, 4, 8 en 9), is het in artikel 2, 1°, van het decreet beoogde « onderricht in een erkende godsdienst, de op die godsdienst berustende zedenleer of de niet-confessionele zedenleer », door de verwijzing naar artikel 8 van de Schoolpactwet, niets anders dan de speciale categorie van vakken die de Grondwetgever in artikel 24, § 1, vierde lid, bedoelt, namelijk het onderricht in één der erkende

godsdiensten en de niet-confessionele zedenleer, waartussen de scholen ingericht door openbare besturen een keuze moeten aanbieden tot het einde van de leerplicht. Uit de tekst van het decreet wordt duidelijk dat de decreetgever beoogt het toepassingsgebied van de regelingen met betrekking tot het godsdienstonderricht in het openbaar onderwijs uit te breiden naar het gesubsidieerd vrij onderwijs. Doch het gaat slechts om een zeer specifieke uitbreiding : ze geschiedt slechts voor levensbeschouwelijke vakken die beantwoorden aan de omschrijving van artikel 8 van de Schoolpactwet, met andere woorden, voor die vrije onderwijsinstellingen die ervoor kiezen één of meer levensbeschouwelijke vakken in hun onderwijsprogramma te laten opnemen die dezelfde zijn als die welke zijn bedoeld in artikel 8 van de Schoolpactwet. Zulks doet zich bijvoorbeeld voor bij gesubsidieerde vrije onderwijsinstellingen die niet uitgaan van aanhangers van een bepaalde confessionele stroming en waar een keuzemogelijkheid wordt geboden zoals in de openbare scholen. Ook is het denkbaar dat er een nauwe band bestaat tussen het in katholieke vrije scholen verschaft godsdienstonderricht en het vak « onderricht in de katholieke godsdienst » dat in het openbaar onderwijs wordt aangeboden, nu canoniekrechtelijk er immers een kerkelijke eindverantwoordelijkheid is voor elk katholiek godsdienstonderricht, of dit nu uitgaat van een vrije onderwijsinstelling of verschaft wordt in een openbare school.

De verzoekende partijen kunnen zeer wel leven met die interpretatie van het decreet : zij laat immers nog steeds de mogelijkheid open dat er in het gesubsidieerd vrij onderwijs godsdienstvakken in het lesprogramma opgenomen blijven die verschillen van de vakken uit het beperkte keuzepakket waarin in het openbaar onderwijs is voorzien.

A.3.1. De verzoekende partijen zijn van oordeel dat artikel 29 van het decreet eveneens strijdig is met de onderwijsvrijheid zoals die is vastgelegd in artikel 24, § 1, van de Grondwet, en met het niet-discriminatiebeginsel zoals dat is neergelegd in de artikelen 10, 11 en 24, § 4, van de Grondwet, indien artikel 2, 1°, van het decreet aldus moet worden uitgelegd dat die bepaling ook van toepassing is op het godsdienstonderricht verstrekt door het gesubsidieerd vrij protestants-christelijk onderwijs. Bovendien is er in die interpretatie eveneens sprake van een schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet *junctis* artikel 19 van de Grondwet, artikel 9 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en artikel 2 van het Eerste Aanvullend Protocol bij dat Verdrag.

In die interpretatie van artikel 2, 1°, van het decreet zou artikel 29 inhouden dat de protestants-christelijke scholen hun leerplanvrijheid dienen af te geven aan een derde, namelijk de godsdienstige instantie die het keuzevak protestantse godsdienst beheert.

A.3.2. De vrijheid van onderwijs kan hoe dan ook niet gekoppeld worden aan het stelsel van de « erkende erediensten », dat in feite beoogt een bevoorrechte groep religieuze stromingen van geldelijke middelen te voorzien. De onderwijsvrijheid bestaat onafhankelijk van dat stelsel.

De overheid mag een inrichtende macht van een gesubsidieerde vrije protestants-christelijke onderwijsinstelling nooit opleggen het steeds in de praktijk gebrachte recht het levensbeschouwelijk-godsdienstig onderricht zelfstandig te bepalen, op te geven en in te ruilen voor het in artikel 24, § 1, vierde lid, van de Grondwet en in artikel 8 van de Schoolpactwet voor het openbaar onderwijs bedoelde en dus noodzakelijkerwijs onder kerkelijk toezicht te organiseren keuzevak « protestantse godsdienst ». Zij mag die inrichtende macht evenmin verplichten een aan het eigen onderwijsinitiatief geheel vreemde godsdienstige instantie en inspectie te accepteren, die voortaan de bevoegdheid toebedeeld krijgen het godsdienstonderricht in de vrije protestants-christelijke onderwijsinstellingen te bepalen.

A.3.3. Er is evenwel ook hier een andere, letterlijke, interpretatie van de bestreden bepaling mogelijk, welke parallel loopt met de interpretatie van artikel 2, 1°, van het decreet en door de parlementaire voorbereiding wordt bevestigd.

In de Schoolpactwet wordt in het vervangen artikel 6 het beginsel vastgelegd dat een inrichtende macht, met inachtneming van het door of krachtens het decreet bepaalde minimumlessenrooster, in het algemeen over de vrijheid beschikt voor haar onderwijsinstellingen de lessenroosters en leerplannen vast te stellen en vrij haar pedagogische methodes te kiezen. Als inrichtende machten, in het kader van de hun toekomende onderwijsvrijheid, ervoor kiezen om in hun onderwijsinstellingen een onderricht te laten geven « in een erkende godsdienst, de op die godsdienst berustende zedenleer of de niet-confessionele zedenleer », geven zij de vrijheid op de lessenroosters/leerplannen te bepalen en de pedagogische methodes te kiezen, voor die bijzondere vakken categorie. Levensbeschouwelijke vakken, die niet gelijk te stellen zijn met het door godsdienstige instanties beheerde « onderricht in een erkende godsdienst » blijven evenwel geheel tot de competentie van de inrichtende macht behoren.

De onderwijsvrijheid van de inrichters van vrij protestants-christelijk onderwijs wordt in die optiek niet bedreigd.

Memorie van de Vlaamse Regering

A.4.1. Het decreet strekt ertoe, specifiek voor wat de levensbeschouwelijke vakken betreft, een stelsel van inspectie en begeleiding te organiseren, geldig voor alle onderwijsinstellingen die door de Vlaamse Gemeenschap georganiseerd, gesubsidieerd of erkend worden. In de geest van de Schoolpactwet berust de supervisie en de bepaling van de werking van de inspectie en de begeleiding van de erkende godsdiensten bij de bevoegde instanties van de desbetreffende godsdiensten, thans uitgebreid - wat de niet-confessionele zedenleer betreft - tot de instantie van de niet-confessionele gemeenschap. Het toepassingsgebied van het decreet wordt (mede) bepaald door de definitie van het begrip « levensbeschouwelijke vakken » : het betreft de vakken die betrekking hebben op het onderricht in een erkende godsdienst, de op die godsdienst berustende zedenleer of de niet-confessionele zedenleer bedoeld in artikel 8, tweede lid, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijs wetgeving en in het gewoon en buitengewoon lager en secundair onderwijs worden georganiseerd.

A.4.2. De verzoekende partijen doen van het rechtens vereiste belang slechts blijken in zoverre de aangevochten bepalingen van het decreet meebrengen dat het voor de verzoekende partijen onmogelijk zou worden hun zelfstandige invulling van het levensbeschouwelijk onderricht in de scholen waarvan zij de inrichtende machten zijn te behouden.

Die omstandigheid ligt niet voor zoals blijkt uit de tekst zelf van artikel 2, 1°, van het decreet en uit de parlementaire voorbereiding ervan. De Vlaamse Minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken verklaarde in de bevoegde commissie van de Vlaamse Raad dat het vrij onderwijs alle vrijheid behoudt inzake de inrichting van de levensbeschouwelijke vakken en dat de vakken « cultuurbeschouwing » en « eigen cultuur en religie » die in het gesubsidieerd onderwijs in de plaats van het vak godsdienst en niet-confessionele zedenleer gegeven mogen worden, niet beantwoorden aan de door het decreet gehanteerde traditionele definitie van levensbeschouwelijke vakken (*Gedr. St.*, Vlaamse Raad, 1992-1993, nr. 402/3, pp. 8-9). Daarmee wordt het in de memorie van toelichting ingenomen standpunt bevestigd, alwaar in de inleidende bepalingen verwezen wordt naar de « geest van de Schoolpactwet » (*Gedr. St.*, Vlaamse Raad, 1992-1993, nr. 402/1, p. 2). Dat de vakken « cultuurbeschouwing » en « eigen cultuur en religie », die in het gesubsidieerd vrij onderwijs in de plaats van het vak godsdienst of niet-confessionele zedenleer mogen worden gegeven, niet als levensbeschouwelijke vakken als bedoeld in artikel 2 van het decreet gelden, blijkt ook uit het advies nr. L. 22.569/1 van de afdeling wetgeving van de Raad van State.

Aangezien de verzoekende partijen algehele vrijheid behouden ten aanzien van de door hen bedoelde zelfstandige invulling van het levensbeschouwelijke onderricht in hun scholen, is het derhalve onmogelijk dat zij rechtstreeks en ongunstig door de bestreden normen worden geraakt. De beroepen zijn dan ook onontvankelijk.

Memorie van antwoord

A.5. De door de Vlaamse Regering in haar memorie verschaftte duidelijkheid omtrent het toepassingsgebied van het decreet betreffende de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken ligt in het verlengde van hetgeen de verzoekende partijen gesteld hebben met betrekking tot de « letterlijke » of « klassieke » interpretatie van het decreet.

In het licht van die interpretatie zijn er voor de verzoekende partijen geen redenen meer om een belang te doen gelden bij de vernietiging van de artikelen 2, 1°, en 29 van het vermelde decreet. In dat geval zijn er inderdaad redenen voorhanden om de ontvankelijkheid van de verzoekschriften te betwisten.

B.1.1. De verzoekende partijen vorderen de vernietiging van de artikelen 2, 1°, en 29 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 1 december 1993 betreffende de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken. In een welbepaalde interpretatie, die zij verwerpen, zouden die bepalingen de onderwijsvrijheid, zoals zij is vastgelegd in artikel 24, § 1, van de Grondwet, en het niet-discriminatiebeginsel, zoals het is neergelegd in de artikelen 10, 11 en 24, § 4, van de Grondwet, schenden, evenals de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in samenhang gelezen met artikel 19 van de Grondwet, artikel 9 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en artikel 2 van het Eerste Aanvullend Protocol bij dat Verdrag.

B.1.2. De verzoekende partijen, die inrichtende machten zijn van protestants-christelijke scholen, wijzen er evenwel op dat een andere interpretatie van de bestreden bepalingen mogelijk en aangewezen is, waaraan geen bezwaar van ongrondwettigheid is verbonden. In hun gezamenlijke memorie van antwoord wijzen zij erop dat zij in die interpretatie, waarbij de Vlaamse Regering zich in haar memorie aansluit, niet ongunstig in hun situatie worden geraakt door de bestreden bepalingen en dat er « in dat licht voor (hen) geen redenen meer zijn een belang te doen gelden bij het verzoek over te gaan tot vernietiging van de artikelen 2, 1°, en 29 van genoemd decreet ».

B.2.1. Het decreet van 1 december 1993 betreffende de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken is blijkens artikel 2, 1°, van toepassing op « de vakken die betrekking hebben op het onderricht in een erkende godsdienst, de op die godsdienst berustende zedenleer of de niet-confessionele zedenleer, bedoeld in artikel 8, tweede lid, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving en in het gewoon en buitengewoon lager en secundair onderwijs worden georganiseerd ».

Uit de parlementaire voorbereiding (*Gedr. St.*, Vlaamse Raad, 1992-1993, nr. 402/1, pp. 2 en 43, nr. 402/3, pp. 9-10) blijkt dat het decreet betrekking heeft op het in artikel 24, § 1, laatste lid, van de Grondwet vermelde onderricht in één der erkende godsdiensten of de niet-confessionele zedenleer, waartussen de door openbare besturen ingerichte scholen tot het einde van de leerplicht een keuze moeten aanbieden.

Weliswaar zijn de inrichtende machten van gesubsidieerde vrije scholen, wanneer zij ervoor kiezen één van die vakken in het programma op te nemen, onderworpen aan het decreet, doch zij behouden het recht een ander levensbeschouwelijk vak naar keuze te programmeren onder de benaming « cultuurbeschouwing » of « eigen cultuur en religie » (artikel 53, § 5, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs-II, *Belgisch Staatsblad*, 18 augustus 1990; artikel 38 van het decreet van 28 april 1993 betreffende het onderwijs-IV, *Belgisch Staatsblad*, 28 mei 1993).

B.2.2. Aangezien de verzoekende partijen het recht behouden om het door hen voorgestane godsdienstonderricht te organiseren onder de benaming « cultuurbeschouwing » of « eigen cultuur en religie » en aangezien dit onderricht buiten het toepassingsgebied van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 1 december 1993 betreffende de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken valt, worden de verzoekende partijen niet ongunstig in hun situatie geraakt door de door hen bestreden bepalingen.

B.2.3. De beroepen zijn onontvankelijk wegens gemis aan belang.

Om die redenen,

het Hof

verwerpt de beroepen.

Aldus uitgesproken in het Nederlands, het Frans en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 6 juni 1995.

De griffier,

De voorzitter,

L. Potoms

L. De Grève